

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 123 S

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 22. mai 2015,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

EØS-komiteen vedtok den 25. februar 2015 å innlemme i EØS-avtalen kommisjonsforordning (EU) nr. 452/2014 av 29. april 2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 216/2008.

Kommisjonsforordning (EU) nr. 452/2014 regulerer kravene til ervervsmessig lufttransport med luftfartøy til, fra og innenfor EU/EØS-området for luftfartsoperatører hjemmehørende i stater som ikke er medlem av EU/EØS (tredjestater). Forordningen stiller krav om at disse operatørene må få utstedt en egen tillatelse fra det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA), som sikrer at operatørene oppfyller EUs krav til flysikkerhet for tredjestatsoperatører. Tredjestatsoperatørene skal overholde de krav som følger

av gjeldende ICAO-standarder. Den største endringen i forhold til dagens ordning er at myndigheten til å kontrollere og gi *sikkerhetsmessig* autorisasjon til tredjelandsoperatører overføres fra de enkelte medlemsstatene i EU/EØS til EASA. Metodene som skal brukes i forbindelse med søknader og undersøkelser, vil være mer omfattende enn det som praktiseres i Norge i dag.

Forordningen gir EASA myndighet til å foreta den flysikkerhetsmessige vurderingen av tredjestatsoperatører som skal fly til, fra eller innen Norge, og innebærer en begrenset myndighetsoverføring. Den vurderes derfor til å være av særlig stor viktighet, slik at Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning er nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteens beslutning og kommisjonsforordning 452/2014 i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

2 Nærmere om innholdet i forordningen

Kommisjonsforordning (EU) nr. 452/2014 av 29. april 2014 fastsetter detaljerte regler for operatører fra tredjestater som er engasjert i kommersiell lufttransport i, til og ut av EU/EØS-området. Forordningen fastsetter regler for utferdigelse, opprettholdelse, tilbakekalling og suspensjon av autorisasjon.

Forordningen inneholder definisjoner av kommersiell flytransport, flygninger og tredjestatsoperatører.

Vedlegg 1 til forordningen fastsetter konkrete krav til tredjestatsoperatørene. Vedlegg 2 til forordningen fastsetter krav til medlemsstatenes myndigheter og til EASA.

En tillatelse etter forordningen gir ikke i seg selv tredjestatsoperatører rett til å fly i EU/EØS-området. I tillegg til den *sikkerhetstillatelsen* EASA vil få ansvar for, må operatørene søke om *trafikk-tillatelse* i tråd med eksisterende luftfartsavtaler hos hver enkelt stat de ønsker å fly til. Alt dette følger av pkt. 4 i fortalen til forordningen, som viser til at EASAs tillatelse er en forutsetning for de tillatelser medlemsstatene gir i henhold til bilaterale luftfartsavtaler.

I forordning 452/2014 fastslås det at EASA som utgangspunkt skal behandle søknader ut fra to kategorier, hvor hovedskillet går på hvorvidt søkeren står på EU-kommisjonens sikkerhetsliste eller ikke. Sikkerhetslisten er regulert gjennom forordning 2111/2005 om etablering av en fellesskapsliste av flyselskaper underlagt driftsforbud innenfor Fellesskapet og om informasjon til flypassasjerer om identiteten til det flyselskapet som utfører transporten. EASA har nedlagt en innsats i å utvikle en vurderingsprosess, slik at den er helt på linje med den mekanisme forordning 2111/2005 tilrettelegger for:

1) Tredjelands luftfartsoperatører som ikke står på sikkerhetslisten, vil som hovedregel bli underlagt en ren dokument sjekk. Dette framgår av forordning 452/2014, vedlegg 2, art. 200. Dokument sjekken vil bygge på internasjonale godkjente sikkerhetsrapporter som f.eks. ICAO USOAP (International Civil Aviation Organization, Universal Safety Oversight Audit Program), bakkeinspeksjoner og andre anerkjente sikkerhetsopplysninger, f.eks. IOSA-resultater (IOSA – IATA Oversight Safety Audit).

2) Tredjelands luftfartsoperatører som står på sikkerhetslisten, vil bli underlagt en langt mer omfattende undersøkelse. Dette framgår av forordning 452/2014, vedlegg 2, art. 205. For disse operatørene vil undersøkelsesprosessen foregå i

nært samarbeid med EU-kommisjonen. Det utføres i disse tilfellene en undersøkelse/inspeksjon hos operatøren forutsatt at

- innledende undersøkelser indikerer at luftfartsoperatøren kan oppfylle vilkårene for autorisasjon,
- luftfartsoperatøren samtykker til å bli undersøkt, og
- undersøkelser kan utføres uten sikkerhetsrisiko for inspektørene.

Hvis EASA kommer fram til at tredjelandsoperatøren fyller vilkårene for autorisasjon etter forordningen, vil de informere EU-kommisjonen, som saksbehandler sikkerhetslisten, om dette. Hvis EU-kommisjonen deretter samtykker i å fjerne tredjelandsoperatøren fra sikkerhetslisten, vil EASA utstede autorisasjon. Dersom EU-kommisjonen ikke fjerner luftfartsoperatøren fra sikkerhetslisten, vil EASA ikke utstede godkjenning til denne operatøren. Dette framgår av forordning 452/2014, vedlegg 2, art. 210 nr. 5.

Hvis det kommer fram forhold som tilsier at en autorisert luftfartsoperatør fra et tredjeland ikke lenger fyller vilkårene etter forordningen, kan EASA velge å begrense autorisasjonen ved å sette nærmere vilkår for autorisasjonen eller å suspendere luftfartsoperatøren inntil videre. De kan først trekke tilbake en autorisasjon etter en nærmere undersøkelse. Dette framgår av forordning 452/2014, vedlegg 2, art. 235.

EASA vil holde EU-kommisjonen og medlemsstatene informert om autorisasjoner som innvilges, begrenses, endres, suspenderes og tilbakekalles. Forordningen sørger også for samsvar med forordning 2111/2005 hva gjelder forholdet til ikke-utestengte operatører. Dersom EASA beslutter å avslå en godkjenning, vil den meddele EU-kommisjonen om dette, jf. artikkel 100. EU-kommisjonen kan i sin tur vurdere oppføring av operatøren på EUs sikkerhetsliste.

3 Forholdet til norsk rett

For rutetrafikken er markedsadgangen regulert gjennom bilaterale avtaler mellom Norge og den aktuelle stat. For chartertrafikken er markedsadgangen regulert gjennom forskrift 5. februar 1999 nr. 195 om charter- og taxifygning fra og til norsk område.

Forordning 452/2014 foreslås gjennomført i norsk rett ved fastsettelse av en ny forskrift som gjør EASAs godkjenning av tredjestatsoperatører gyldig i Norge.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

4 Særlig om forholdet til Grunnloven

Forordning (EU) nr. 452/2014 overfører myndigheten til å kontrollere og gi *sikkerhetsmessig* tillatelse til tredjelandsoperatører fra de enkelte medlemsstatene i EU/EØS til EASA. Det mest sentrale elementet i forordningen er at EASA overtar myndigheten til å foreta den flysikkerhetsmessige vurderingen av tredjestatsoperatører som ønsker å fly til, fra eller innen Norge. Denne myndigheten er det luftfartstilsynet som har i dag. Overføringen av myndighet til EASA til å gi tillatelse til tredjestatsoperatører, vil ikke bli total med hensyn til hvilke operatører som får fly til og fra Norge, ettersom Luftfartstilsynet fortsatt skal ha det endelige ordet hva gjelder *trafikktilatelse* til tredjestatsoperatører.

Norge sluttet seg til EASA ved innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) 1592/2002, jf. St.prp. nr. 44 (2004–2005), der myndighetsoverføringen i forhold til Grunnloven ble vurdert. Videre ble EASAs myndighet utvidet ved innlemmelse av forordning 216/2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA), jf. Prop. 27 S (2012–2013). I Prop. 27 S (2012–2013) ble Stortinget informert om at EASA også ville få myndighet til å utstede godkjennelser som gjelder tredjelandsoperatører. Overføring av kompetanse til EASA i medhold av forordning 452/2014 må imidlertid vurderes konkret i forhold til Grunnlovens §§ 26 og 115.

Utgangspunktet er at overføring av lovgivende, utøvende eller dømmende myndighet, med direkte internrettslig virkning i Norge til internasjonale organer, krever Stortingets samtykke etter Grunnloven § 115. I konstitusjonell praksis er det imidlertid innfortolket et unntak fra dette utgangspunktet, som går ut på at overføring av myndighet til internasjonale organer som er «lite inngripende», kan skje ved Stortingets samtykke etter Grunnloven § 26 annet ledd, som bare krever simpelt flertall.

Den myndighetsoverføringen som skjer til EASA vil være ensidig, i den forstand at Luftfartstilsynet ikke vil bli tilført noen ny kompetanse som tilsvarende den kompetansen som overføres til EASA. Hva gjelder beslutningsprosessen i EASA, er Norge gitt møte-, forslags- og uttalelsesrett i EASAs styre (Management Board). Norge har dog ikke stemmerett og deltar dermed ikke på lik linje som EU-stater i beslutningsprosessen i EASA.

I dette tilfellet er det tale om å overføre kompetanse til å foreta den flysikkerhetsmessige vurde-

ringen av operatører fra stater utenfor EU/EØS-området, som ønsker å fly til eller fra Norge. EASA gis i forordningen kun myndighet til å foreta den flysikkerhetsmessige vurderingen av operatører fra tredjestater og på denne bakgrunn utstede en tillatelse til disse. Vurderingen skal foretas etter konkrete kriterier som følger av forordningen.

Frem til nå har denne vurderingen blitt gjort i hver enkelt EU/EØS-stat. EASAs vurdering av operatørens flysikkerhetsmessige tilstand skal danne grunnlaget for Luftfartstilsynets vurdering av trafikktilatelse og vil således være avgjørende for hvilke operatører som får tilgang til norsk luftrom. EASAs sikkerhetsmessige godkjenning vil legges til grunn når Luftfartstilsynet skal vurdere hvorvidt operatøren skal gis trafikkrettigheter eller ikke, og vil være et vilkår for å få trafikktilatelse til Norge. Det er ingen automatikk i at tredjelandsoperatører med EASA-autorisasjon skal få trafikktilatelse.

Luftfartstilsynet vil fortsatt kunne nekte operatøren tillatelse til å fly til og fra Norge med begrunnelse i markedssituasjonen. Luftfartstilsynet skal også vurdere operatørens forsikringer. Luftfartstilsynet vil forøvrig fortsatt kunne nekte et selskap å operere i Norge når det oppstår uforutsette sikkerhetsproblemer. Hjemmel for dette er forordning 216/2008 artikkel 14, forordning 2111/2005 artikkel 6, samt luftfartsloven § 13-1. Forordning 216/2008 artikkel 14 gir medlemsstatene anledning til å gjøre unntak fra bestemmelsene i forordningen dersom de må gripe inn overfor et sikkerhetsproblem. Forordning 2111/2005 artikkel 6 innebærer at en medlemsstat i nødstilfelle kan reagere på et uforutsett sikkerhetsproblem ved å innføre et umiddelbart driftsforbud for sitt eget territorium. Luftfartsloven § 13-1 gir Luftfartstilsynet rett til å nekte et luftfartøy å forlate landingsplassen dersom det er grunn til å anta at bruken vil være i strid med luftfartsloven.

Et moment i grunnlovsvurderingen er myndighetsoverføringens omfang. I 2014 utstedte Luftfartstilsynet trafikktilatelser til ca. 60 tredjestatsoperatører. EASAs tillatelse vil knytte seg til operatøren. Tillatelsen vil ikke være tidsbegrenset.

EASA har tidligere ikke hatt denne kompetansen, og det opprettes en egen enhet i byrået som skal ta seg av disse sakene. EASA vurderes å ha like god flysikkerhetskompetanse som Luftfartstilsynet, og det ventes at EASA vil kunne oppfylle sine oppgaver på en faglig forsvarlig måte. Dersom EASA ikke godkjenner operatøren, vil dette som utgangspunkt medføre at operatøren ikke får operere i EU/EØS-området. Luftfartstilsynet

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

beholder allikevel retten til å foreta konkrete vurderinger for de tilfeller som faller utenfor forordningens virkeområde, dvs. for overflygninger og for statsflygninger.

I grunnlovsvurderingen har det betydning hvilke politiske og samfunnsmessige interesser myndighetsoverføringen gjelder. Det er ikke politisk eller allment omstridt at det overføres en viss forvaltningsmyndighet på flysikkerhetsområdet til internasjonale organer. EASA vil høste bred erfaring gjennom sin behandling av søknadene, noe som på sikt vil gjøre byrået bedre skikket til å foreta sikkerhetsvurderingene enn de enkelte nasjonale tilsynsmyndighetene. Byrået vil foreta en standardisert godkjenning på vegne av samtlige EU/EØS-stater og vil ha større kapasitet til å vurdere operatørene enn hva den enkelte nasjonale tilsynsmyndighet har alene.

Den samlede vurderingen er derfor at den myndighetsoverføringen som skjer til EASA etter forordning 452/2014 er lite inngripende, og at Stortinget kan samtykke til innlemmelse av forordningen i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er i dag Luftfartstilsynet som behandler søknader om tillatelse fra tredjestats luftfartsoperatører. Søknader om autorisasjon og trafikktillatelser behandles i dag samlet hos Luftfartstilsynet. Tillatelsen forutsetter i dag både en markedsmessig og en sikkerhetsmessig vurdering.

I dag foretar Luftfartstilsynet en dokument-sjekk, basert på driftstillatelsen utstedt av hjemlandet, støybevis, luftdyktighetsbevis og registreringsbevis, før det gis trafikktilatelse. I tillegg innhentes det i dag forsikringsbevis i henhold til kravene i forordning 785/2004 om forsikringskrav for luftfartsselskaper og luftfartsoperatører. Luftfartstilsynet vil fortsette å innhente forsikringsbevis,

ettersom forordning 452/2015 ikke omfatter forsikring.

Regelverket forventes å ville medføre en viss administrativ besparelse for Luftfartstilsynet i og med at tilsynet fritas fra å innhente dokumentasjon om tredjestatsoperatørens sikkerhet. I praksis medfører forordningen at Luftfartstilsynet trolig vil bruke noe mindre ressurser på å innhente dokumentasjon fra søkerne. Innføringen av forordningen forventes derfor ikke å få budsjettmessige konsekvenser for Luftfartstilsynet eller andre statlige myndigheter.

6 Vurdering og tilråding

Kommisjonsforordning 452/2014 har som formål å sørge for en tilfredsstillende balanse mellom effektiv behandling av tillatelser til tredjestatsoperatører og ivaretagelse av et høyt sikkerhetsnivå innen EU/EØS-området. Forordningen vil medføre at søknadsprosessen for tredjestatsoperatører blir enklere og mer harmonisert, noe som norske myndigheter vurderer som positivt. EASA vil ha mulighet til å foreta en grundigere gjennomgang av tredjestatsoperatørene enn hva de enkelte EU/EØS-staters tilsynsmyndigheter har kapasitet til å gjøre hver for seg. Ved at det stilles felles krav til flysikkerhet som skal ivaretas av EASA på vegne av samtlige EU/EØS-stater, vil regelverket på sikt kunne øke flysikkerheten innen EU/EØS-området.

Samferdselsdepartementet tilrår at Norge godkjenner EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av kommisjonsforordning (EU) nr. 452/2014 av 29. april 2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 216/2008. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjonen til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører, i samsvar med et vedlagt forslag.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport)

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 98, og på følgende bakgrunn:

- 1) Kommissjonsforordning (EU) nr. 452/2014 av 29. april 2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008¹ skal innlemmes i EØS-avtalen.
- 2) EØS-avtalens vedlegg XIII bør derfor endres –

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

I EØS-avtalens vedlegg XIII etter nr. 66nf (kommissjonsforordning (EU) nr. 965/2012) tilføyes følgende:

«66ng. **32014 R 0452**: Kommissjonsforordning (EU) nr. 452/2014 av 29. april 2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 133 av 6.5.2014, s. 12).

¹ EUT L 133 av 6.5.2014, s. 12.

Forordningens bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

I vedlegg 2 ART.110 bokstav a) skal ordene 'EFTAs overvåkningsorgan' tilføyes etter ordet 'Kommissjonen'.»

Artikkel 2

Teksten til forordning (EU) nr. 452/2014 på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 26. februar 2015, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt².

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel 25. februar 2015.

For EØS-komiteen

Gianluca Grippa

Formann

² Forfatningsrettslige krav angitt.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

Vedlegg 2

Kommisjonsforordning (EU) nr. 452/2014 av 29. april 2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF³, særlig artikkel 9 nr. 4, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ifølge forordning (EF) nr. 216/2008 må tredjestatsoperatører som utfører kommersiell lufttransport, oppfylle gjeldende standarder fastsatt av Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart (ICAO).
- 2) Forordning (EF) nr. 216/2008 får ikke anvendelse for tredjestatsoperatører som flyr over det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser.
- 3) I henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 må tredjestatsoperatører i fravær av relevante ICAO-standarder oppfylle de grunnleggende kravene fastsatt i vedlegg I, III, IV og eventuelt Vb til forordning (EF) nr. 216/2008, forutsatt at disse kravene ikke er i strid med tredjestaters rettigheter i henhold til internasjonale avtaler.
- 4) I henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 må Det europeiske flysikkerhetsbyrå (heretter kalt «Byrået») utstede tillatelser og løpende overvåke tillatelser det har utstedt. Tillatelsen er én forutsetning i prosessen for å oppnå en driftstillatelse eller et tilsvarende dokument fra den respektive EU-medlemsstaten i henhold til eksisterende lufttransportavtaler mellom EU-medlemsstater og tredjestater.
- 5) Med henblikk på førstegangstillatelser og løpende overvåking skal Byrået foreta vurderinger og treffe ethvert tiltak for å hindre fortsatt overtredelse.
- 6) Framgangsmåten for å gi tillatelser til tredjestatsoperatører bør være enkel, forholdsmessig, kostnadseffektiv, effektiv og ta hensyn til resultatene av ICAOs verdensomspennende kontrollprogram for tilsyn med sikkerhet, inspeksjoner på bakken og andre anerkjente opplysninger om sikkerhetsaspekter ved tredjestatsoperatører.
- 7) Vurderinger av tredjestatsoperatører som i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005⁴ er underlagt driftsforbud, kan omfatte en revisjon på stedet i operatørens lokaler. For å avgjøre om en midlertidig oppheving av en tillatelse skal avsluttes, kan Byrået vurdere å foreta en revisjon av tredjestatsoperatøren.
- 8) For å sikre en smidig overgang og et høyt sikkerhetsnivå for sivil luftfart i Den europeiske union bør gjennomføringstiltakene ta i betraktning anbefalt praksis og veiledningsdokumenter vedtatt i regi av ICAO.
- 9) Luftfartsindustrien og Byråets administrasjon må gis tilstrekkelig tid til å tilpasse seg de nye rammereglene og på visse vilkår anerkjenne driftstillatelser eller tilsvarende dokumenter utstedt av en medlemsstat til å fly til, innenfor eller fra dens territorium.
- 10) Det europeiske flysikkerhetsbyrå har utarbeidet et utkast til gjennomføringsregler og fram-

³ EUT L 79 av 19.3.2008, s. 1.

⁴ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 av 14. desember 2005 om opprettelse av en fellesskapsliste over luftfartsselskaper underlagt driftsforbud i Fellesskapet og om informasjon til lufttransportpassasjerer om identiteten til utførende luftfartsselskaper, og om oppheving av artikkel 9 i direktiv 2004/36/EF (EUT L 344 av 27.12.2005, s. 15).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

lagt det for Kommissjonen i form av en uttalelse, i samsvar med artikkel 19 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008.

11) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen nedsatt ved artikkel 65 i forordning (EF) nr. 216/2008 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

Ved denne forordning fastsettes nærmere regler for tredjestatsoperatører av luftfartøyer nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i forordning (EF) nr. 216/2008 som utfører kommersiell lufttransport til, innenfor eller fra det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser, herunder vilkår for utstedelse, vedlikehold, endring, begrensning, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av deres tillatelser, rettigheter og ansvar for innehavere av tillatelser samt vilkårene for når drift av sikkerhetshensyn skal forbys, begrenses eller omfattes av visse vilkår.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- 1) «alternative samsvarskriterier» kriterier som kan brukes som alternativ til eksisterende akseptable samsvarskriterier (AMC), eller som fastsetter nye kriterier for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler som Byrået ikke har vedtatt tilhørende AMC for,
- 2) «kommersiell lufttransport (CAT)» drift av luftfartøy med sikte på transport av passasjerer, last eller post mot godtgjøring eller en annen form for vederlag,
- 3) «flyging» avgang fra en nærmere angitt flyplass til en nærmere angitt bestemmelsesflyplass,
- 4) «tredjestatsoperatør» enhver operatør som innehar et godkjenningssertifikat for luftfartsselskap utstedt av en tredjestat.

Artikkel 3

Tillatelser

Tredjestatsoperatører kan delta i kommersiell lufttransport innenfor, til eller fra det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser, bare dersom de oppfyller kravene i vedlegg 1 og har en til-

latelse utstedt av Byrået i samsvar med vedlegg 2 til denne forordning.

Artikkel 4

Ikrafttredelse

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

2. Som unntak fra nr. 1 annet ledd skal medlemsstater som på ikrafttredelsesdatoen for denne forordning utsteder driftstillatelser eller tilsvarende dokumenter til tredjestatsoperatører i samsvar med nasjonal lovgivning, fortsette å gjøre dette. Tredjestatsoperatører skal overholde omfanget av og de rettighetene som er fastsatt i tillatelsen eller det tilsvarende dokumentet som medlemsstaten har utstedt, inntil Byrået har truffet en beslutning i samsvar med vedlegg 2 til denne forordning. Medlemsstatene skal underrette Byrået om utstedelsen av slike driftstillatelser eller tilsvarende dokumenter.

Etter den datoen Byrået treffer en beslutning om den berørte tredjestatsoperatøren, eller etter et tidsrom på høyst 30 måneder etter at denne forordning trer i kraft, avhengig av hva som inntreffer først, skal medlemsstaten ikke lenger foreta en sikkerhetsvurdering av denne tredjestatsoperatøren i samsvar med nasjonal lovgivning når den utsteder driftstillatelser.

3. Tredjestatsoperatører som på ikrafttredelsesdatoen innehar en driftstillatelse eller et tilsvarende dokument, skal inngi en søknad om tillatelse til Byrået senest seks måneder etter ikrafttredelsen av denne forordning. Søknaden skal inneholde opplysninger om alle driftstillatelser som er utstedt av en medlemsstat.
4. Byrået skal ved mottak av søknaden vurdere om tredjestatsoperatøren overholder gjeldende krav. Vurderingen skal være avsluttet senest 30 måneder etter ikrafttredelsen av denne forordning.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 29. april 2014.

For Kommissjonen

José Manuel BARROSO

President

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

VEDLEGG 1

Del TCO

Tredjestatsoperatører

AVSNITT I

Generelle krav

TCO.100 Virkeområde

I dette vedlegg (heretter kalt «Del TCO») fastsettes kravene som skal overholdes av en tredjestatsoperatør som utfører kommersiell lufttransport til, innenfor eller fra det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser.

TCO.105 Samsvarskriterier

- a) En tredjestatsoperatør kan benytte andre samsvarskriterier som alternativer til de akseptable samsvarskriteriene Byrået har vedtatt, for å sikre samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008⁵ og Del TCO.
- b) Når en tredjestatsoperatør som er underlagt sertifisering, ønsker å bruke alternative samsvarskriterier til de akseptable samsvarskriteriene som Byrået har vedtatt, for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og Del TCO, skal den før gjennomføringen av dem underrette Byrået med en fullstendig beskrivelse av de alternative samsvarskriteriene. Beskrivelsen skal inneholde eventuelle gjennomgåelser av håndbøker eller framgangsmåter som kan være relevante, samt en vurdering som godtgjør at gjennomføringsreglene overholdes.

Tredjestatsoperatøren kan gjennomføre disse alternative samsvarskriteriene med forbehold om en forhåndsgodkjenning fra Byrået og etter å mottatt underretningen som fastsatt i ART.105 i vedlegg 2 (heretter kalt «Del ART»).

TCO.110 Risikoreduserende tiltak

- a) Når operatørstaten eller registreringsstaten har meldt avvik fra ICAO-standarder som Byrået har fastslått i samsvar med ART.200 bokstav d) i Del ART, kan tredjestatsoperatøren

ren foreslå risikoreduserende tiltak for å oppnå samsvar med Del TCO.

- b) Tredjestatsoperatøren skal overfor Byrået påvise at disse tiltakene sikrer et sikkerhetsnivå som tilsvarer det som oppnås med den standarden som det er meldt om avvik fra.

TCO.115 Tilgang

- a) Tredjestatsoperatøren skal sikre at enhver person med fullmakt fra Byrået eller den medlemsstaten på hvis territorium et av tredjestatens luftfartøyer har landet, får tillatelse til å gå om bord på dette luftfartøyet, når som helst og med eller uten forhåndsvarsel, for å
  - 1) kontrollere dokumentasjon og håndbøker som skal medbringes om bord, og for å gjennomføre inspeksjoner for å sikre samsvar med Del TCO, eller
  - 2) gjennomføre inspeksjoner på bakken som nevnt i vedlegg II til kommisjonsforordning (EU) nr. 965/2012⁶.
- b) Tredjestatsoperatøren skal sikre at enhver person med fullmakt fra Byrået gis tilgang til alle dens lokaler eller dokumenter i tilknytning til dens virksomhet, herunder eventuell virksomhet som er satt ut til underleverandør, for å kontrollere samsvar med Del TCO.

AVSNITT II

Luftfartsoperasjoner

TCO.200 Generelle krav

- a) Tredjestatsoperatøren skal følge
  - 1) gjeldende standarder i vedleggene til konvensjonen om internasjonal sivil luftfart, særlig vedlegg 1 (Personsertifikater), 2 (Lufttrafikkregler), 6 (Drift av luftfartøy, del I (Internasjonal kommersiell lufttransport – Fly) eller del III (Internasjonale operasjoner – Helikoptre)), alt etter hva som er relevant, 8 (Luftfartøyers luftfartsdyktighet), 18 (Farlig gods) og 19 (Sikkerhetsstyring),
  - 2) de risikoreduserende tiltakene som Byrået har godkjent i samsvar med ART.200 bokstav d),
  - 3) de relevante kravene i del TCO og
  - 4) gjeldende lufttrafikkregler i Unionen.

⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF (EUT L 79 av 19.3.2008, s. 1). Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EU) nr. 6/2013 (EUT L 4 av 9.1.2013, s. 34).

⁶ Kommisjonsforordning (EU) nr. 965/2012 av 5. oktober 2012 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 296 av 25.10.2012, s. 1).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

- b) Tredjestatsoperatøren skal sikre at et luftfartøy som flyr til, innenfor eller fra det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser, flys i samsvar med
- 1) dets godkjenningssertifikat for luftfartsselskap (AOC) og tilknyttede driftsspesifikasjoner og
  - 2) tillatelsen utstedt i samsvar med denne forordning samt omfanget av og de rettighetene som er fastsatt i de tilknyttede spesifikasjonene.
- c) Tredjestatsoperatøren skal sikre at et luftfartøy som flyr til, innenfor eller fra Unionen har et luftdyktighetsbevis (CofA) utstedt eller validert av
- 1) registreringsmedlemsstaten, eller
  - 2) operatørstaten, forutsatt at operatørstaten og registreringsstaten har inngått en avtale i henhold til artikkel 83a i konvensjonen om internasjonal sivil luftfart, der ansvaret for utstedelse av luftdyktighetsbevis overdras.
- d) Tredjestatsoperatøren skal på anmodning framlegge for Byrået alle opplysninger som er relevante for å bekrefte samsvar med del TCO.
- e) Uten at det berører europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010⁷, skal tredjestatsoperatøren uten unødig opphold underrette Byrået om alle ulykker som definert i ICAO vedlegg 13 som berører luftfartøyer som er omfattet av dens AOC.

TCO.205 Navigasjons-, kommunikasjons- og overvåkingsutstyr

Tredjestatsoperatører som foretar operasjoner i luftrommet over det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser, skal utstyre sitt luftfartøy med og drive dette navigasjons-, kommunikasjons- og overvåkingsutstyret som kreves i det luftrommet.

TCO.210 Dokumentasjon, håndbøker og registreringer som skal medbringes

Tredjestatsoperatøren skal sikre at all dokumentasjon og alle håndbøker og registreringer som må medbringes om bord, er gyldige og ajourført.

TCO.215 Framlegging av dokumentasjon, håndbøker og registreringer

Fartøysjefen skal innen en rimelig frist etter å ha blitt anmodet om det av en person bemyndiget av Byrået eller vedkommende myndighet i den medlemsstaten der luftfartøyet har landet, framlegge for denne personen den dokumentasjon og de håndbøker og registreringer som må medbringes om bord.

AVSNITT III

Tillatelser for tredjestatsoperatører

TCO.300 Søknad om en tillatelse

- a) Før en tredjestatsoperatør utfører kommersiell lufttransport i henhold til del TCO, skal vedkommende søke om og oppnå en tillatelse utstedt av Byrået.
- b) En søknad om tillatelse skal
  - 1) inngis minst 30 dager før planlagt driftsstart, og
  - 2) utarbeides i en form og på en måte som fastsettes av Byrået.
- c) Uten at det berører gjeldende bilaterale avtaler, skal søkeren framlegge for Byrået alle opplysninger som er nødvendige for å vurdere om den planlagte driften vil bli foretatt i samsvar med gjeldende krav i TCO.200 bokstav a). Disse opplysningene skal omfatte
  - 1) korrekt utfylt søknad,
  - 2) søkerens offisielle navn, firma, besøksadresse og postadresse,
  - 3) en kopi av søkerens AOC og tilknyttede driftsspesifikasjoner eller et tilsvarende dokument som bevitner innehaverens evne til å gjennomføre den planlagte driften, og som er utstedt av operatørstaten,
  - 4) søkerens nåværende stiftelsesdokument eller foretaksregistrering eller et tilsvarende dokument utstedt av foretaksregisteret i den staten der søkeren har sitt hovedforetak,
  - 5) driftens planlagte startdato, type og geografiske områder.
- d) Byrået kan ved behov anmode om ytterligere, relevant dokumentasjon, håndbøker eller særlige godkjenninger utstedt eller godkjent av operatør- eller godkjenningsstaten.
- e) For de luftfartøyer som ikke er registrert i operatørstaten kan Byrået anmode om
  - 1) nærmere opplysninger om leieavtalen for hvert luftfartøy som drives på denne måten, og

⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010 av 20. oktober 2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser innen sivil luftfart og om oppheving av direktiv 94/56/EF (EUT L 295 av 12.11.2010, s. 35).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

- 2) eventuelt en kopi av avtalen mellom operatørstaten og registreringsstaten i henhold til artikkel 83a i konvensjonen om internasjonal sivil luftfart som luftfartøyet omfattes av.
- b) Tredjestatsoperatøren skal inngi søknaden om forhåndstillatelse fra Byrået minst 30 dager før datoen for gjennomføring av den planlagte endringen.

Tredjestatsoperatøren skal framlegge for Byrået opplysningene nevnt i TCO.300, begrenset til endringens omfang.

Etter at en søknad om en endring er inngitt, skal tredjestatsoperatøren utøve virksomhet på vilkårene fastsatt av Byrået i henhold til ART.225 bokstav b).

- c) Alle endringer som ikke krever forhåndstillatelse i samsvar med ART.210 bokstav c), skal meldes til Byrået før endringen finner sted.

TCO.305 Ikke-regelbundne flyginger – engangs underretning

- a) Som unntak fra TCO.300 bokstav a) kan en tredjestatsoperatør foreta luftambulansflyginger eller en ikke-regelbundet flyging eller en serie ikke-regelbundne flyginger for å dekke et uforutsett, umiddelbart og presserende driftsbehov uten å oppnå tillatelse på forhånd, forutsatt at operatøren
- 1) underretter Byrået før den planlagte datoen for den første flygingen i en form og på en måte som fastsettes av Byrået,
  - 2) ikke er underlagt et driftsforbud i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005⁸, og
  - 3) søker om en tillatelse innen ti virkedager etter underretning ble gitt Byrået i henhold til TCO.300.
- b) Flygingen(e) angitt i underretningen i bokstav a) nr. 1 kan foretas i et tidsrom på høyst seks uker på rad etter at underretning ble gitt eller fram til Byrået har truffet en beslutning om søknaden i samsvar med del ART, avhengig av hva som inntreffer først.
- c) En operatør kan gi underretning én gang hver 24. måned.

TCO.320 Fortsatt gyldighet

- a) Operatørens tillatelse skal fortsette å være gyldig forutsatt at
- 1) tredjestatsoperatøren fortsetter å oppfylle de relevante kravene i del TCO, bestemmelsene om håndtering av avvik i henhold til TCO.325 skal også tas i betraktning,
  - 2) AOC eller et tilsvarende dokument utstedt av operatørstaten samt eventuelle tilknyttede driftsspesifikasjoner er gyldige,
  - 3) Byrået gis tilgang til tredjestatsoperatøren som angitt i TCO.115,
  - 4) tredjestatsoperatøren er ikke underlagt driftsforbud i henhold til forordning (EC) nr. 2111/2005,
  - 5) tillatelsen er ikke oppgitt, midlertidig opphevet eller tilbakekalt,
  - 6) tredjestatsoperatøren har foretatt minst én flyging hver 24. kalendermåned til, innenfor eller fra det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser, i henhold til tillatelsen.
- b) Dersom tillatelsen oppgis eller tilbakekalles, skal den leveres tilbake til Byrået.

TCO.310 Rettigheter for innehaveren av en tillatelse

En operatørs rettigheter skal angis i spesifikasjonene til tillatelsen, og skal ikke overstige de rettigheter som er gitt av operatørstaten.

TCO.315 Endringer

- a) For alle andre endringer enn dem som er vedtatt i henhold til ART.210 bokstav c) som berører vilkårene for en tillatelse eller tilknyttede spesifikasjoner, kreves det en forhåndstillatelse fra Byrået.

TCO.325 Avvik

Etter mottak av underretning om avvik i henhold til ART.230 som Byrået har påvist, skal tredjestatsoperatøren

- a) finne den opprinnelige årsaken til manglende samsvar,
- b) utarbeide en plan for korrigerende tiltak for å utbedre den opprinnelige årsaken til manglende samsvar innen en rimelig frist og framlegge den for Byrået,
- c) godtgjøre at det korrigerende tiltaket er gjennomført til Byråets tilfredshet, innen en frist

⁸ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 av 14. desember 2005 om opprettelse av en fellesskapsliste over luftfartsselskaper underlagt driftsforbud i Fellesskapet og om informasjon til lufttransportpassasjerer om identiteten til utførende luftfartsselskaper, og om oppheving av artikkel 9 i direktiv 2004/36/EF (EUT L 344 av 27.12.2005, s. 15).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

avtalt med Byrået i henhold til i ART.230 bokstav e) nr. 1.

artikkel 6 nr. 1 i forordning (EF) nr. 2111/2005.

VEDLEGG 2

DEL ART

Myndighetskrav i forbindelse med tillatelser til tredjestatsoperatører

AVSNITT I

Generelt

ART.100 Virkeområde

I dette vedlegg («Del ART») fastsettes administrative krav som medlemsstatene og Byrået skal følge, særlig med hensyn til

- a) utstedelse, vedlikehold, endring, begrensning, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av tillatelser til tredjestatsoperatører som utfører kommersiell lufttransport, samt
- b) overvåking av disse operatørene.

ART.105 Alternative samsvarskriterier

Byrået skal vurdere alle alternative samsvarskriterier som er foreslått av en tredjestatsoperatør i samsvar med TCO.105 bokstav b), ved å analysere den fremlagte dokumentasjonen og, dersom det anses som nødvendig, foreta en inspeksjon av tredjestatsoperatøren.

Når Byrået mener at de alternative samsvarskriteriene er i samsvar med Del TCO, skal det uten unødig opphold underrette søkeren som at de alternative samsvarskriteriene kan gjennomføres, og eventuelt endre søkerens tillatelse i samsvar med dette.

ART.110 Utvexling av opplysninger

- a) Byrået skal underrette Kommisjonen og medlemsstatene når det
  - 1) avviser en søknad om en tillatelse,
  - 2) av sikkerhetshensyn pålegger en begrensning av, midlertidig opphever eller tilbakekaller en tillatelse.
- b) Byrået skal innen én virkedag etter mottak underrette medlemsstatene om underretninger det har mottatt i samsvar med TCO.305.
- c) Byrået skal regelmessig stille til rådighet for medlemsstatene en ajourført liste over tillatelser det har utstedt, begrenset, endret, midlertidig opphevet eller tilbakekalt.
- d) Medlemsstatene skal underrette Byrået når de har til hensikt å treffe et tiltak i henhold til

ART.115 Oppbevaring av dokumentasjon

- a) Byrået skal opprette et arkivsystem som gir mulighet for tilfredsstillende lagring, tilgang til og pålitelig sporing av opplysninger om
  - 1) personalets opplæring, kvalifikasjoner og godkjenning,
  - 2) utstedte tillatelser til eller underretninger fra tredjestatsoperatører,
  - 3) framgangsmåter for å gi tillatelser og fortløpende overvåking av godkjente tredjestatsoperatører,
  - 4) avvik, avtalte korrigerende tiltak og dato for avslutning av tiltak,
  - 5) vedtatte håndhevingstiltak, herunder bøter som Byrået har innkrevet i samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008,
  - 6) gjennomføring av korrigerende tiltak som Byrået har pålagt i samsvar med artikkel 22 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008,
  - 7) bruken av fleksibilitetsbestemmelser i samsvar med artikkel 18 bokstav d) i forordning (EF) nr. 216/2008.
- b) All dokumentasjon skal oppbevares i minst fem år, med forbehold for gjeldende personvernlovgivning.

AVSNITT II

Tillatelse, overvåking og håndheving

ART.200 Framgangsmåte for førstegangsvurdering – generelt

- a) Når Byrået mottar en søknad om en tillatelse i samsvar med TCO.300, skal det vurdere tredjestatsoperatørens samsvar med gjeldende krav i Del TCO.
- b) Førstegangsvurderingen skal være avsluttet innen 30 dager etter at søknaden er mottatt eller 30 dager før planlagt driftsstart, avhengig av som inntreffer sist.

Når førstegangsvurderingen krever en ytterligere vurdering eller en revisjon, skal vurderingsperioden forlenges så lenge den ytterligere vurderingen eller revisjonen varer.
- c) Førstegangsvurderingen skal bygge på
  - 1) dokumentasjon og data fremlagt av tredjestatsoperatøren,
  - 2) relevante opplysninger om tredjestatsoperatørens sikkerhetsytelse, herunder rapporter fra inspeksjoner på bakken, opplysninger meldt inn i samsvar med

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

- ARO.RAMP.145 bokstav c), anerkjente bransjestandarder, ulykkesstatistikk og håndhevingstiltak som er truffet av en tredjestat,
- 3) relevante opplysninger om operatør- eller registreringsstatens tilsynsevne, herunder resultatet av revisjoner som er gjennomført i henhold til internasjonale avtaler eller statlige programmer for sikkerhetsvurdering, og
  - 4) beslutninger og undersøkelser i henhold til forordning (EF) nr. 2111/2005 eller samråd i henhold til forordning (EF) nr. 473/2006⁹.
- d) Byrået skal i samråd med medlemsstatene fastsette de ICAO-standardene som det kan godta risikoreduserende tiltak for dersom operatør- eller registreringsstaten har meldt et avvik fra ICAO. Byrået skal godta risikoreduserende tiltak når det er overbevist om at disse tiltakene sikrer et sikkerhetsnivå som tilsvarende det som oppnås med den standarden som det er meldt om avvik fra.
- e) Når Byrået ikke kan oppnå en tilstrekkelig grad av tillit til tredjestatsoperatøren og/eller operatørstaten i førstegangsvurderingen, skal det
- 1) avvise søknaden når resultatet av vurderingen tyder på at ytterligere vurdering ikke vil føre til at det utstedes en tillatelse, eller
  - 2) foreta ytterligere vurderinger i det omfang som er nødvendig for å fastslå at den planlagte driften vil utføres i samsvar med gjeldende krav i Del TCO.
- c) Byrået skal foreta en revisjon når
- 1) tredjestatsoperatøren samtykker i å bli revidert,
  - 2) resultatet av vurderingene nevnt i bokstav a) og b) tyder på at det er en mulighet for at revisjonen vil gi et positivt resultat, og
  - 3) revisjonen kan foretas i tredjestatsoperatørens lokaler uten noen risiko for at sikkerhetens til Byråets personale settes i fare.
- d) Revisjonen av tredjestatsoperatøren kan omfatte en vurdering av operatørstatens tilsyn med operatøren, når det er bevis på vesentlige mangler ved tilsynet med søkeren.
- e) Byrået skal underrette Kommisjonen om resultatet av revisjonen.

ART.210 Utstedelse av en tillatelse

- a) Byrået skal utstede tillatelsen, herunder de tilknyttede spesifikasjonene, som fastsatt i tillegg I og II når
- 1) det er overbevist om at tredjestatsoperatøren innehar et gyldig AOC eller et tilsvarende dokument og tilknyttede driftsspesifikasjoner utstedt av operatørstaten,
  - 2) det er overbevist om at tredjestatsoperatøren er bemyndiget av operatørstaten til å foreta flyginger til EU,
  - 3) det er overbevist om at tredjestatsoperatøren har påvist
    - i) samsvar med gjeldende krav i del TCO,
    - ii) åpen, tilstrekkelig og rettidig kommunikasjon som oppfølging av en ytterligere vurdering og/eller revisjon foretatt av Byrået, alt etter hva som er relevant, og
    - iii) et rettidig og vellykket korrigerende tiltak som oppfølging av et eventuelt fastslått tilfelle av manglende samsvar,
  - 4) det ikke er bevis for vesentlige mangler i operatør- eller registreringsstatens evne til å sertifisere og føre tilsyn med operatøren og/eller luftfartøyet i samsvar med gjeldende ICAO-standarder og
  - 5) søkeren ikke er underlagt driftsforbud i henhold til forordning (EF) nr. 2111/2005.
- b) Tillatelsen skal utstedes for et ubegrenset tidsrom.

De rettigheter og omfanget av den virksomheten som tredjestatsoperatøren har tillatelse til å utøve, skal angis i spesifikasjonene som er knyttet til tillatelsen.

- c) Byrået skal i samråd med tredjestatsoperatøren fastsette omfanget av de endringer hos

ART.205 Framgangsmåte for førstegangsvurdering – tredjestatsoperatører som er underlagt driftsforbud

- a) Etter å ha mottatt en søknad om tillatelse fra en operatør som er underlagt driftsforbud eller en driftsbegrensning i henhold til forordning (EF) nr. 2111/2005, skal Byrået anvende den relevante framgangsmåten for vurdering beskrevet i ART.200.
- b) Når operatøren er underlagt driftsforbud fordi operatørstaten ikke fører tilstrekkelig tilsyn, skal Byrået underrette Kommisjonen for ytterligere vurdering av operatøren og operatørstaten i henhold til forordning (EF) nr. 2111/2005.

⁹ Kommisjonsforordning (EF) nr. 473/2006 av 22. mars 2006 om fastsettelse av gjennomføringsregler for fellesskapslisten omhandlet i kapittel II i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 over luftfartsselskaper som er underlagt driftsforbud i Fellesskapet (EUT L 84 av 23.3.2006, s. 8.)

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

tredjestatsoperatøren som ikke krever forhåndstillatelse.

e) Byrået skal samle inn og behandle alle sikkerhetsopplysninger som anses å være av betydning for overvåkingen.

ART.215 Overvåking

- a) Byrået skal vurdere
- 1) om de tredjestatsoperatørene det har bemyndiget fortsatt overholder gjeldende krav i Del TCO,
  - 2) gjennomføring av eventuelle korrigerende tiltak som Byrået har pålagt i samsvar med artikkel 22 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008.
- b) Vurderingen skal
- 1) ta hensyn til dokumentasjon og data som er av betydning for sikkerheten som er framlagt av tredjestatsoperatøren,
  - 2) ta hensyn til relevante opplysninger om tredjestatsoperatørens sikkerhetsytelse, herunder rapporter fra inspeksjoner på bakken, opplysninger meldt i samsvar med ARO.RAMP.145 bokstav c), anerkjente bransjestandarder, ulykkesstatistikk og håndhevingstiltak som er truffet av en tredjestat,
  - 3) ta hensyn til relevante opplysninger om operatør- eller registreringsstatens tilsynsevne, herunder resultatet av revisjoner som er gjennomført i henhold til internasjonale konvensjoner eller statlige programmer for sikkerhetsvurdering,
  - 4) ta hensyn til beslutninger og undersøkelser i henhold til forordning (EF) nr. 2111/2005 eller samråd i henhold til forordning (EF) nr. 473/2006,
  - 5) ta hensyn til eventuelle tidligere vurderinger eller revisjoner, og
  - 6) gi Byrået nødvendig dokumentasjon dersom det kreves ytterligere tiltak, herunder tiltakene fastsatt i ART.235.
- c) Omfanget av overvåkingen fastsatt i bokstav a) og b) skal fastsettes på grunnlag av resultatene av tidligere godkjennings- og/eller overvåkingsvirksomhet.
- d) Dersom det på grunnlag av tilgjengelige opplysninger mistenkes at tredjestatsoperatørens sikkerhetsytelse og/eller operatørstatens tilsynsevne har sunket til under de gjeldende standardene i vedleggene til konvensjonen om internasjonal sivil luftfart, skal Byrået foreta ytterligere vurderinger i det omfang som er nødvendig for å fastslå om den planlagte driften vil bli foretatt i samsvar med de gjeldende kravene i Del TCO.

ART.220 Overvåkingsprogram

- a) Byrået skal opprette og vedlikeholde et overvåkingsprogram som omfatter den virksomheten som kreves i ART.215 og eventuelt i ARO.RAMP.
- b) Overvåkingsprogrammet skal utarbeides idet det tas hensyn til resultatene av godkjennings- og/eller overvåkingsvirksomheten.
- c) Byrået skal foreta en gjennomgåelse av tredjestatsoperatører med et intervall på høyst 24 måneder.

Intervallet kan forkortes dersom det er tegn på at tredjestatsoperatørens sikkerhetsytelse og/eller operatørstatens tilsynsevne kan ha sunket til under de gjeldende standardene i vedleggene til konvensjonen om internasjonal sivil luftfart.

Byrået kan forlenge intervallet til høyst 48 måneder dersom det i løpet av den forrige overvåkingsperioden har fastslått at

- 1) det ikke er noen tegn på at operatørstatens tilsynsmyndighet ikke fører effektivt tilsyn med operatører som omfattes av dens tilsynsansvar,
  - 2) tredjestatsoperatøren har løpende og rettidig meldt endringer omhandlet i TCO.315,
  - 3) det ikke er konstatert avvik på nivå 1, omhandlet i ART230 bokstav b), og
  - 4) alle korrigerende tiltak er gjennomført innenfor den fristen som er fastsatt eller forlenget av Byrået i henhold til ART.230 bokstav e) nr. 1.
- d) Overvåkingsprogrammet skal omfatte registreringer av datoene for overvåkingsvirksomhet, herunder møter.

ART.225 Endringer

- a) Når Byrået mottar en søknad om endring som krever forhåndstillatelse, skal det anvende den relevante framgangsmåten beskrevet i ART.200, begrenset til endringens omfang.
- b) Byrået skal fastsette vilkårene for tredjestatsoperatørens virksomhet innenfor rammen av tillatelsen mens endringen pågår, med mindre Byrået bestemmer at tillatelsen må oppheves midlertidig.
- c) For endringer som ikke krever forhåndstillatelse, skal Byrået vurdere opplysningene i underretningen som tredjestatsoperatøren har

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

sendt inn i samsvar med TCO.315 for å kontrollere samsvar med gjeldende krav. Ved manglende samsvar skal Byrået

- 1) underrette tredjestatsoperatøren om det manglende samsvaret og anmode om et revidert forslag for å oppnå samsvar, og
- 2) ved avvik på nivå 1 eller nivå 2, handle i samsvar med ART.230 og eventuelt ART.235.

ART.230 Avvik og korrigerende tiltak

- a) Byrået skal ha et system for å analysere avvik for å fastslå deres betydning for sikkerheten.
- b) Byrået skal fastslå avvik på nivå 1 når det påvises betydelig mangel på samsvar med gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og Del TCO eller med vilkårene for en tillatelse, og dette senker sikkerhetsnivået eller setter flysikkerheten i alvorlig fare.

Avvik på nivå 1 skal omfatte, men er ikke begrenset til,

- 1) at Byrået ikke gis adgang til tredjestatsoperatørens anlegg som fastsatt i TCO.115 bokstav b) i vanlig arbeidstid og etter en skriftlig anmodning,
  - 2) gjennomføring av endringer som krever forhåndstillatelse uten å ha fått en tillatelse som fastsatt i ART.210,
  - 3) at tillatelsen er oppnådd eller dens gyldighet opprettholdt ved forfalskning av innsendt underlagsdokumentasjon,
  - 4) bevis på forsømmelse eller sveikefull bruk av tillatelsen.
- c) Byrået skal fastslå avvik på nivå 2 når det påvises mangel på samsvar med gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og Del TCO eller med vilkårene for en tillatelse, som kan kunne senke sikkerhetsnivået eller setter flysikkerheten i fare.
  - d) Når det i forbindelse med overvåking avdekkes et avvik, skal Byrået, uten at det berører eventuelle andre tiltak som kreves etter forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsbestemmelser, underrette tredjestatsoperatøren skriftlig om avviket og kreve at det treffes korrigerende tiltak for å fjerne eller utbedre den opprinnelige årsaken, slik at det påviste avviket ikke oppstår igjen.
  - e) Ved avvik på nivå 2 skal Byrået

- 1) gi tredjestatsoperatøren en frist for gjennomføring av korrigerende tiltak som er tilpasset avvikets art. Ved fristens utløp, og alt etter avvikets art, kan byrået forlenge fristen, forutsatt at det foreligger en tilfredsstillende plan nummer to for korrigerende tiltak som Byrået har godkjent, og

- 2) vurdere tredjestatsoperatørens forslag til plan for korrigerende tiltak og gjennomføring. Dersom det i vurderingen konkluderes med at planen inneholder en analyse av opprinnelige årsaker og tiltak for å fjerne eller utbedre de opprinnelige årsakene på en effektiv måte slik at det ikke oppstår manglende samsvar igjen, skal planen for korrigerende tiltak og gjennomføring godtas.

Når en tredjestatsoperatør unnlater å framlegge en akseptabel plan for korrigerende tiltak nevnt i ART.230 bokstav e) nr. 1, eller å iverksette det korrigerende tiltaket innen den fristen som er godtatt eller forlenget av Byrået, skal avviket anses som et avvik på nivå 1 og tiltak treffes som fastsatt i ART.235 bokstav a).

- f) Byrået skal registrere og underrette operatør- eller eventuelt registreringsstaten om alle avvik det har påvist.

ART.235 Begrensning, midlertidig oppheving og tilbakekalling av tillatelser

- a) Uten at det berører eventuelle ytterligere håndhevingstiltak, skal Byrået treffe tiltak for å begrense eller midlertidig oppheve tillatelsen ved
  - 1) avvik på nivå 1,
  - 2) dokumenterbare bevis for at operatør- eller eventuelt registreringsstaten ikke er i stand til å sertifisere og føre tilsyn med operatøren og/eller luftfartøyet i samsvar med gjeldende ICAO-standarder, eller
  - 3) tredjestatsoperatøren omfattes av et tiltak i henhold til artikkel 6 nr. 1 og 2 i forordning (EF) nr. 2111/2005.
- b) En tillatelse kan midlertidig oppheves i en periode på høyst seks måneder. På slutten av seks månedersperioden kan Byrået forlenge den midlertidige opphevingen i ytterligere tre måneder.
- c) Begrensningen eller den midlertidige opphevingen skal avsluttes når Byrået er overbevist om at tredjestatsoperatøren og/eller operatørstaten har truffet vellykkede korrigerende tiltak.
- d) Ved vurdering av om en midlertidig oppheving skal avsluttes, skal Byrået foreta en revisjon av tredjestatsoperatøren når vilkårene i ART.205 bokstav c) er oppfylt. Dersom den midlertidige opphevingen skyldes vesentlige mangler i ope-

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

- ratør- eller eventuelt registreringsstatens tilsyn med søkeren, kan revisjonen omfatte en vurdering for å fastslå om disse manglene er blitt utbedret.
- e) Byrået skal tilbakekalle tillatelsen når
- 1) fristen nevnt i bokstav b) har utløpt, eller
  - 2) tredjestatsoperatøren er blitt underlagt driftsforbud i henhold til forordning (EF) nr. 2111/2005.
- f) Dersom en tredjestatsoperatør etter en begrensning nevnt i bokstav a) pålegges en driftsbegrensning i samsvar med forordning (EF) nr. 2111/2005, skal Byrået opprettholde denne begrensningen inntil driftsbegrensningen er trukket tilbake.

Tillegg I

TILLATELSE

Typen drift: Kommersiell lufttransport (CAT)

Tillatelse¹:

Operatørens navn:

Handelsnavn²:

Operatørstat³:

Nr. på AOC eller tilsvarende dokument:

Denne tillatelsen bekrefter at .....⁴ oppfyller kravene i Del TCO og har rett til å søke om individuelle driftstillatelser eller tilsvarende dokumenter for å utføre kommersiell lufttransport til, innenfor eller fra det territorium som omfattes av traktatens bestemmelser, i samsvar med vilkårene fastsatt i den nyeste utgaven av spesifikasjonene, offentliggjort elektronisk.

Denne tillatelsen kan benyttes for å søke om individuelle driftstillatelser⁵.

Denne tillatelsen er gyldig så lenge den bemyndigede operatøren fortsatt oppfyller kravene i Del TCO.

Med forbehold om at foregående vilkår er oppfylt, forblir denne tillatelsen gyldig, med mindre tillatelsen eller luftfartssertifikatet for luftfartøy utstedt av operatørens hjemstat ikke oppgis, midlertidig oppheves eller tilbakekalles.

Utstedelsesdato⁶:

Navn og underskrift⁷:

Tittel:

¹ Tillatelsens referansenr. som utstedt av Byrået.

² Operatørens handelsnavn, dersom det er forskjellig. Sett inn «DBA» («Doing Business As») før handelsnavnet.

³ Sett inn navnet på operatørens hjemstat.

⁴ Operatørens registrerte navn.

⁵ I tillegg til tillatelsen må individuelle driftstillatelser eller tilsvarende dokumenter i tilknytning til «trafikkrettigheter» innenfor rammen av avtaler mellom EUs medlemsstater og tredjestater innhentes fra EUs medlemsstater før planlagt driftsstart.

⁶ Tillatelsens utstedelsesdato (dd.mm.yyyy).

⁷ EASA-representantens tittel, navn og underskrift.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 28/2015 av 25. februar 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 452/2014 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for luftfartsvirksomhet utøvd av tredjestatsoperatører

Tillegg II

SPESIFIKASJON tilknyttet TCO-tillatelsen
(med forbehold om godkjente vilkår i AOC og tilknyttede driftsspesifikasjoner)

EASA

Det europeiske flysikkerhetsbyrå

Tillatelse¹:Dato²:Operatørens navn³:

Spesifikasjoner:

Handelsnavn:

Underskrift:

Luftfartøymodell⁴:

Merk: Godkjente registreringsmerker er oppført i Byråets elektroniske publikasjon.

Typer drift:

Kommersiell lufttransport

_ Passasjerer

_ Last

_ Annet⁵:Særlige begrensninger⁶

Særlige tillatelser	Ja	Nei	Spesifikasjon	Merknader
Farlig gods	–	–		
Operasjoner i dårlig sikt	–	–		
Start			RVR ⁸ : ..... m	
Innflyging og landing			CAT ⁹ : ..... DH: ..... ft RVR: ..... m	
RVSM ¹⁰				
_ Ikke relevant	–	–		
ETOPS ¹¹			Lengste omdirigeringstid ¹² :	
_ Ikke relevant	–	–	..... min	
Navigasjonsspesifikasjoner for PBN-operasjoner	–	–		
Annet ¹³	–	–		

¹ Sett inn nummeret på tilknyttet operatørtillatelse.

² Utstedelsesdato for driftsspesifikasjoner (dd.mm.yyyy).

³ Operatørens registrerte navn og operatørens handelsnavn, dersom de er forskjellige.

⁴ Sett inn CAST- (Commercial Aviation Safety Team) eller ICAO-betegnelsen for luftfartøyets varemerke, modell og serie, eller referanseserie, dersom en serie har fått en betegnelse (f.eks. Boeing737-3K2 eller Boeing777-232). CAST/ICAO-taksonomien er tilgjengelig på <http://www.intlaviationstandards.org/>

⁵ Angi andre transporttyper (f.eks. ambulansetjenester).

⁶ Angi gjeldende særlige begrensninger (f.eks. bare VFR, bare dag osv.)

⁷ Angi de mest valgfrie kriteriene for hver godkjenning eller godkjenningstype (med relevante kriterier).

⁸ Sett inn godkjent minste rullebanesikt ved start, i meter. Det kan brukes en linje per godkjenning dersom det gis forskjellige godkjenninger.

⁹ Sett inn gjeldende kategori av presisjonsinnflyging (CAT II, IIIA, IIIB eller IIIC). Sett inn minste rullebanesikt i meter og beslutningshøyde i fot. Bruk én linje for hver oppførte innflygingskategori.

¹⁰ Ruten «Ikke relevant» (N/A) kan merkes av bare dersom luftfartøyets høyeste skydekkhøyde er under FL 290.

¹¹ Langdistanseflyging (ETOPS) gjelder for øyeblikket bare tomotors luftfartøyer. Derfor kan ruten «Ikke relevant» merkes av dersom luftfartøymodellen har flere enn to motorer.

¹² Terskeldistansen kan også oppføres (i NM), samt motortypen.

¹³ Andre tillatelser eller data kan angis her, med én linje (eller én blokk med flere linjer) per tillatelse (f.eks. særlig innflygingstillatelse, MNPS, godkjent navigasjonstiltak).

